

Børnehuset Frøen

Den Styrkede Pædagogiske Læreplan 2023

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	0
Indledning.....	2
Børn i fællesskaber.....	2
Literacy.....	3
Rammer for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	3
Hvem er vi.....	4
Pædagogisk grundlag.....	5
Inddragelse af lokalsamfundet	14
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	15
Evalueringskultur	18
De seks læreplanstemaer	19
Alsidig personlig udvikling	19
Social udvikling	20
Kommunikation og sprog	21
Science	22
Krop, sanser og bevægelse	23
Natur og udeliv	24
Kultur, æstetik og fællesskab	25
Lovgrundlag	27
Skabeloner til arbejdet med læreplanstemaerne 2023	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Indledning

Det at være barn har værdi i sig selv.

Denne sætning gentages igen og igen i arbejdet med og omkring "Den nye styrkede pædagogiske læreplan".

Nutidens dagtilbud arbejder ud fra fælles kvalitetsmål, der styres af den nye pædagogiske læreplan samt dagtilbudsloven, hvor pædagogisk faglighed skal ses i en politisk forstærket læringsdiskurs for børns læring, udvikling og dannelse. Derudover er vi i 2023 gået i gang med at dygtiggøre os i NEST som pædagogisk tilgang, der tilgodeser alle børn.

Børnehuset Frøens pædagogiske læreplan og vores NEST fokus tager afsæt i et bredt læringsbegreb og bliver retningsgivende for vores pædagogiske rammer og værdier i det, at understøtte det pædagogiske personale i at skabe gode læringsmiljøer for og sammen med børnene.

Vigtigheden i børns leg og legende tilgang til læring sætter vi fokus på, og børnenes interesser, undring og nysgerrighed sammen med det pædagogiske personales viden og erfaring om børns læring, udvikling og dannelse, bliver udgangspunktet for de læringsprocesser, som børnene dagligt vil være deltagende i, set i et fællesskabsperspektiv.

Vi sætter forældresamarbejdet øverst på dagsordenen, og skaber her igennem de bedste vilkår for det gode børneliv, hvor et inkluderende fællesskab sætter spot på relationer, leg og kreativitet. Med dette pædagogiske fundament og menneskesyn, er Børnehuset Frøen med til, at understøtte børns udvikling og evne til at mestre eget liv.

Børn i fællesskaber

I alle dagtilbud i Faxe Kommune arbejder vi ud fra et børnesyn, der kort og præcist lyder: "*Alle børn gør det godt, når de kan*", hvilket er en af værdisættene i NEST. Det betyder, at vi som pædagogisk personale til hver en tid tror på og ved, at børn gerne vil. Gerne vil lære, gerne vil indgå i lege, gerne vil være med i fællesskaber.

Det børnesyn arbejder vi videre med i en strategi, som vi har valgt at kalde "Børn i Fællesskaber."

"Børn i Fællesskaber" handler om, at alle børn har ret til et liv og en hverdag så tæt på almenområdet som muligt, og det er vores ansvar som pædagogiske voksne løbende at evaluere og udvikle praksis og herigennem sikre alle børns deltagelsesmuligheder.

Alle børn har ret til at blive mødt af krav, der er tilpasset deres aktuelle udviklingsniveau og deres behov. Der er evidens for, at jo tættere børn er på almenområdet, jo bedre klarer de sig på længere sigt. Vi arbejder for og med, at børn i udfordringer, hvad enten det er af kortere eller længerevarende karakter, tilbydes støtte i det almene dagtilbud og senere i skolen.

Literacy

Literacy strategien er et tværkommunalt indsatsområde for alle børn fra 0-18 år, som er politisk vedtaget af Faxe kommune. Literacy er en strategi for sprogindsatsen, der ud over det sproglige fokus samtidigt har fokus på alle børns deltagelsesmuligheder i fællesskabet.

Alle dagtilbud udarbejder Literacy handleplaner, som evalueres årligt og dermed tilpasses børnegruppen. Disse handleplaner afspejler dagtilbuddets vedvarende fokus på sprog hver dag i leg, rutiner, fysiske læringsmiljøer, i relation til forældre samt i relationer og rammesætning for det pædagogiske personale med øje for børneperspektivet.

Læseglade og læselyst er et initiativ, som er iværksat under Literacy strategien og som rykker bibliotekerne tættere på familierne. Dette gennem et "bogfokuspunkt", hvor der er bøger til rådighed for børn, forældre og personale, som kan lånes med hjem. Bøgerne udskiftes med jævne mellemrum. Ideen er at øge børns tidlige bogerfaringer og øge tilgængeligheden til læse- og skriveredskaber, som skal være helt nede i børnehøjde og til fri afbenyttelse.

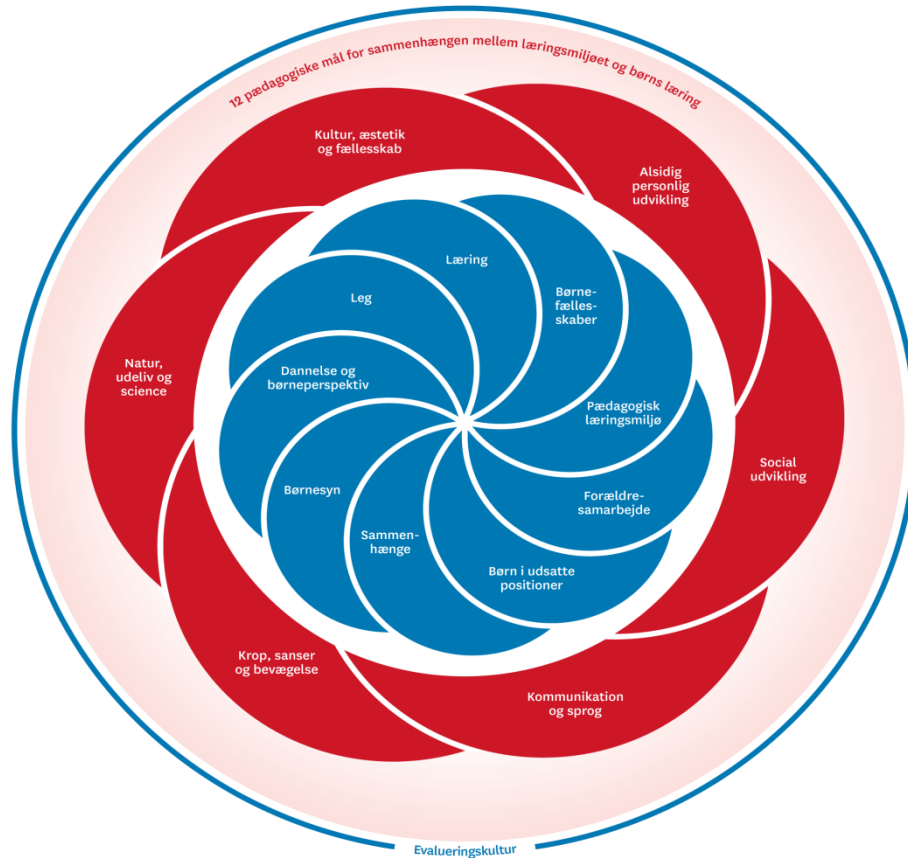
NEST

I Faxe kommune arbejder alle dagtilbud NEST inspireret, hvilket understøtter de mål, vi har for det pædagogiske arbejde i kommunen. I NEST tankegangen er fællesskabet fundamentet for pædagogikken. Intet barn skal stå uden for børnefællesskabet, og fællesskabssynet retter sig både mod børnepædagogikken og voksenpædagogikken. En vigtig del af NEST er at skabe en "vi - kultur", hvor alle arbejder med en tydelig pædagogisk struktur, og en bevidst og reflekterende tilgang til børnene og hinanden.

Værdigrundlaget i NEST er:

- Alle børn har krav på kvalificeret pædagogik
- Børn er mere ens end forskellige
- Børn gør det bedste de kan. Det er de voksne, der skal gøre noget andet.

Rammer for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Hvem er vi

Børnehuset Frøen er et integreret dagtilbud i Faxe kommune, og er fysisk beliggende i Frøgården i Haslev. Børnehuset Frøen er drevet og ledet af en Dagtilbudsleder, som står for den daglige drift, og som er fuldt ansvarlig for budget mv.

Da vi i Faxe kommune ønsker en overordnet fælles tilgang og pædagogik til børnene, *"Ingen skal være tilfældigt heldige"*, er vi understøttet af en Dagtilbudschef og to pædagogiske udviklings konsulenter, som overordnet arbejder i at skabe en fælles ramme for alle dagtilbud i Faxe kommune, og bliver på den måde et centralt pædagogisk redskab for det pædagogiske arbejde og udviklingen heraf.

Børnehuset Frøen er en institution, som samarbejder med børn og familier med mange forskellige nationaliteter, og hverdagen afspejler derfor en bred børne- og forældregruppe. Med dette

udgangspunkt opleves der i huset en skøn mangfoldighed, og vi tilstræber i vores pædagogiske arbejde, at have et stort multikulturelt fokus på at drage omsorg for alle børns udviklingsopgave.

Vi ønsker, med et nysgerrigt og undersøgende pædagogisk og menneskeligt blik på de forskellige nationaliteters værdier og kulturer, at skabe den bedste dag for de børn, som er indskrevet i Børnehuset Frøen, uagtet deres kulturelle eller sociale baggrund.

Børnehuset Frøen er et stort hus, med 4 børnehavegrupper og 4 vuggestuegrupper. I vuggestueteamet er der på hver stue 12-13 børn, og 4 personaler er tilknyttet. I børnehaveteamet er alle de kommende skolebørn samlet på en stue med 5 voksne, og de resterende børn er fordelt på 3 stuer, med op til 23 børn pr. stue, og tre voksne tilknyttet. Børnehuset er en af få institutioner i Faxe kommune, som får del i statens puljer til mere pædagogisk personale, hvilket giver Børnehuset Frøen gode normeringer, til gavn for børnene.

Hvert team har deres egen legeplads med gode muligheder for udviklende aktiviteter på kryds og tværs af teams og stuer. Udenfor hegnet har vi skønne grønne områder og en lille skov ligger i nærheden.

Vi sætter en stor ære i at inddrage forældrene mest muligt via kommunikation og dialog. Vi ser det meget værdifuldt, at der skabes tillid og troværdighed til hinanden, i forhold til at skabe en omsorgsfuld og udviklende hverdag for børnene. Vores overordnede værdigrundlag bygger på et godt samarbejde med forældrene, og vi vurderer forældresamarbejdet som altafgørende for det enkelte barns individuelle udviklingsmuligheder, og barnets deltagelse i fællesskabet.

Pædagogisk grundlag

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.

Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling

og dannelse i alle dagtilbud i Danmark, og danner dermed også grundlag for Børnehuset Frøens pædagogiske grundlag.

De centrale elementer er:

▪ **Børnesyn.**

Vi ser det enkelte barns individuelle behov, og sikrer barnets deltagelse i fællesskabet.

Børn har som udgangspunkt altid positive intentioner. Vi er med dette perspektiv, undersøgende og nysgerrige i forhold til barnets intentioner og behov, og betragter altid barnet som kompetent og selvstændigt.

Vi arbejder med et inkluderende grundsyn, og har fokus på konteksten og samspilsprocessen omkring det enkelte barn. Vi kigger på, hvordan miljøet omkring barnet kan forandre sig, mere end at det er barnet, der skal forandre sig, med fokus på at skabe forandring og udvikling for det enkelte barn, men også for fællesskabet af børn.

Det pædagogiske personale i Børnehuset Frøen arbejder med børnesynet i den børneinitierede leg, hvor vi som pædagogisk personale hjælper og guider børnene med at sætte ord på egne og andre børns intentioner og følelser, i en tillidsskabende og positiv tone.

Anerkender følelser hos det enkelte barn ved hele tiden at benævne den aktuelle følelse.

Lytter til barnets perspektiv.

▪ **Dannelse og børneperspektiv.**

Vi ser og hører det enkelte barn, og har fokus på dannelsesprocessen og den demokratiske forståelse.

I Børnehuset Frøen har vi fokus på, at understøtte børnenes mestring af eget liv, ved aktivt at arbejde med hverdagslivets læring og udviklingen af barnets selvhjulpenhed og selvstændighed. Vi arbejder målrettet med de pædagogiske rutiner, såsom måltiderne, samlingerne og garderobesituationer, da disse aktiviteter er genkendelige, og udføres flere gange dagligt, og bliver sammenlignelige i andre af livets sammenhænge. Genkendeligheden og gentagelsen i rutinerne skaber en forudsigelig og en tryk ramme, hvori børnene over tid selvstændigt kan navigere.

Gennem trygheden i de pædagogiske rutiner, sikrer vi børnenes medbestemmelse, og giver dem handlingsrum til selvstændigt at agere og danne egen viden og erfaring.

Børnehaven har løbende tur ud af huset, hvor blandt andet hele dannelsesbegrebet er i fokus i forhold til, hvordan man bevæger sig i trafikken, hvordan man tilgår mennesker på gaden, som man ikke kender, hvordan man venter på hinanden og går på række og så videre.

I vuggestuen er der også ture ud af huset, baseret på at give børnene nye indtryk, og at skabe nysgerrighed og undren hos børnene, gennem nye visuelle oplevelser. Vi arbejder med relationen som en vigtig faktor i forhold til børnenes læring, og tænker krop, motorik og leg ind i hverdagen, som et uundværligt fokusområde for børnenes udvikling.

Et eksempel på børneperspektiv: Vi havde plukket blomster og lavet aktiviteter med blomsterne som at tørre dem og sætte dem på et stykke pap, for derefter at hænge dem op på væggen i børnehøjde.

Da vi næste gang skulle på tur for at finde blomster, var børnene mere optagede af at finde kryb som snegle, bænkebidere, edderkopper osv.

I denne situation valgte vi at følge børnenes initiativ, og vores fokus ændrede sig fra blomster til kryb.

Dannelsesbegrebet arbejdes der for eksempel også med ved, at børnene ved måltiderne på skift får lov til at være med til at dække bord.

De større vuggestuebørn og alle børnehavebørn øser selv mad op på deres tallerkner og forsøger selv at skære maden ud. De hælder også selv vand op i deres glas.

De voksne guider/støtter og hjælper løbende under hele måltidet.

På tur i området.

Arbejder med turtagning.

Selvstændiggørelse af børn ved hjælp af rutiner hvor børn gives frihed til at "prøve selv".

- **Leg.**

Legen er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og har stor værdi i sig selv.

I Børnehuset Frøen anser vi legen som fundamentet for børnenes sociale og personlige udvikling. Det er i legen, at børnene afprøver sig selv i relationen til andre børn, og hvor venskaber kan opstå. Legen har en helt særlig værdi, i det at blive en del af et børnefællesskab.

Vores pædagogiske praksis tager udgangspunkt i en balance mellem den børneinitierede og den voksenorganiserede leg, hvor det enkelte barns forudsætninger og erfaringer vurderes, med fokus på hvordan vi strukturerer og justerer legen, således at alle børns behov bliver tilgodeset.

Legen rammesættes med udgangspunkt i et perspektiv på børnenes udvikling, og deres positive oplevelse af at "være med". Vi har øje for at tilbyde alderssvarende legetøj, og følger gerne børnenes initiativ.

Vi guider og støtter de børn, der kan have et særligt behov for at blive hjulpet ind i børnefællesskabet, ved at vise dem strategier til at indgå i legen med. Det betyder, at der oftest vil ses en til flere voksne på gulvet sammen med børnene.

Veksler mellem struktureret og ustruktureret leg.

Opmærksomhed på at understøtte alle børns behov for at være en del af et børnefællesskab.

Arbejder med konflikthåndtering.

▪ **Læring.**

Læring forstås bredt, og sker blandt andet gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning.

Motivation og passende udfordringer har betydning for at lære og udvikle sig, både som individ og som en del af et fællesskab. Børn har brug for voksne, der sætter rammer, guider og vil noget med dem, men de har også brug for plads til at være sig selv, og til at drage deres egne erfaringer.

Børn lærer ved at udforske deres omverden med krop og sanser, og ved at undres og stille spørgsmål i samspil med andre børn og voksne. Børn skal have mulighed for at eksperimentere og at prøve sig frem, for at finde løsninger og måder at håndtere dagligdagens udfordringer på. Vi er bevidste om, at børn har brug for trykthed til at kunne skabe bedst mulighed for læring.

Børnene skal lære gennem sociale interaktioner og kommunikation med de andre børn og voksne i institutionen. Det pædagogiske personale understøtter børnenes læring ved at guide og vejlede børnene ud fra børnenes individuelle behov, og skaber dagligt refleksion hos børnene ved at være

nysgerrige og undersøgende på deres leg og samspil. Dette skal ses som en helhed dagen igennem, hvor vi anskuer alle inter- og intrapersonelle aktioner som læring.

I Børnehuset Frøen arbejder vi på at skabe inspirerende læringsmiljøer, der understøtter børnenes egen nysgerrighed og undersøgende tilgang, og vi forsøger at følge de signaler børnene viser os, og bygge videre på dem. Vi kan for eksempel være på en gåtur, hvor børnene bliver optagede af skrald, hvor vi derefter skaber et læringsmiljø, hvor der arbejdes med skraldetema.

Gruppeopdeling i mindre lege- og aktivitetsgrupper.

Pædagogiske sprogrum, hvor der arbejdes med små grupper af børn.

Samling, frokost og andre voksenstyrede aktiviteter.

Samtidig fokus på børnenes frie fantasi og leg

▪ **Børnefællesskaber.**

Relationer og venskaber er afgørende for børns udvikling, og alle børn skal have mulighed for, at være en del af et børnefællesskab.

Al leg, dannelse og læring sker i et socialt samspil med de øvrige børn og det pædagogiske personale i Børnehuset Frøen. Der skal være plads til det enkelte individs sociale og kulturelle baggrund, og det enkelte barn skal mødes i sine initiativer, og motiveres til at deltage i fællesskabet. Balancen mellem individ og fællesskab, fokuseres der dagligt på, med hjælp fra det pædagogiske personales faglige viden og erfaringer.

Forældrene har et medansvar i at skabe et velfungerende børnefællesskab, ved at anerkende alle familier, uagtet sociale eller kulturelle forudsætninger og baggrunde.

I institutionen arbejder vi målrettet med fællesskabet i både den vokseninitierede leg og i børnenes frie leg. Dette ved at bevæge os på sidelinjen af børnene i den frie leg, så muligheden for at guide, er til stede i de relationelle og samspilsrelaterede lege mellem børnene.

Opfordrer til legerelationer i fritiden.

Inddrager forældrene i barnets legerelationer.

Opfordrer forældre til at være nærværende og deltagende, eller på sidelinjen i deres børns leg.

▪ **Pædagogisk læringsmiljø.**

Et veletableret pædagogisk læringsmiljø tager afsæt i skiftende aktiviteter, der veksler mellem leg, planlagte aktiviteter, spontane aktiviteter, rutiner med mere. Det pædagogiske læringsmiljø er tilstedeværende gennem hele dagen.

Vi stiller dagen igennem skarpt på de dynamiske læringsmiljøer, hvor vi hele tiden forsøger, at tilpasse hverdagen efter den aktuelle børnegruppe. Vores læringsmiljøer bærer derfor præg af foranderlighed og fleksibilitet i overensstemmelse med vores børnesyn og børneperspektiv.

Vi sætter fokus på, at tilrettelægge et læringsmiljø, der understøtter det hele barn ud fra et kropsligt, socialt, emotionelt og kognitivt perspektiv.

Den sproglige udvikling hos barnet har dagen igennem stor opmærksomhed i samtlige af de aktiviteter og rutiner barnet bevæger sig i. Det pædagogiske personale er bevidst om at indgå i dialoger, stille spørgsmål, sætte ord på hvad barnet foretager sig, og hele tiden benævne begreber i samspil med barnet. Ligeledes bruges der tid på, at sidde i sofaen og læse med børnene.

Literacy handleplaner som redskab til at arbejde med børns sprog.

Læseglæde og læselyst, hvor forældre og børn kan låne bøger med hjem.

Forældrefolder omkring arbejdet med børns sprog.

Pædagogiske handleplaner.

▪ **Forældresamarbejde.**

I forhold til børns læring, er forældresamarbejdet yderst vigtigt. Både det pædagogiske personale og forældrene har et ansvar i at sikre børns gode udvikling.

I Børnehuset Frøen arbejder vi med størst mulig inddragelse af forældrene, og vi lægger stor vægt på den daglige kontakt, hvor vi synliggør og informerer forældre om barnets hverdag. Dette gøres både i den direkte kontakt, men også via vores primære kommunikations platform AULA. Vi lægger for det meste billeder på AULA hver dag, så forældrene har mulighed for at tale med deres børn om dagen, der er gået.

Vi anser forældrene som de vigtigste personer i barnets liv, og som en afgørende ressource i samarbejdet om barnets udvikling, dannelse og læring. Vi har derfor et stort fokus på at skabe et frugtbart samarbejde mellem det pædagogiske personale og forældre, hvor relationen er den bærende del. Forældrenes viden om deres barn bidrager til den bedste forståelse af et barns udviklingspotentiale, og samarbejdet giver grobund for at understøtte barnets udviklingsmuligheder.

Det uformelle møde i hverdagen, og "garderobe snakken" anser vi, som stedet hvor tilliden, relationen og det gode samarbejde udspringer.

Formelt rammesættes forældresamarbejdet gennem rundvisninger, forældresamtaler i form af opstartssamtaler, opfølgningssamtaler, trivselssamtaler og overleveringssamtaler. Herudover kan der etableres møder ved behov. Det er oftest det pædagogiske personale, der koordinerer samtaler og møder med forældrene.

En gang om året er der valg til Forældrebestyrelsen.

I forældrebestyrelsen mødes vi ca. seks gange årligt, og taler om pædagogisk praksis, og forældrene kommer med gode ideer til arrangementer med videre, og kan derfor være med til at sætte deres præg på børnenes hverdag i institutionen.

Forældrebestyrelse.

Forældremøder.

Høstfest og julearrangement med Luciaoptog.

Løbende forældresamarbejde med formelle samtaler og daglige "garderobe-snakke".

▪ **Børn i udsatte positioner.**

I lighed med andre børn, lærer og udvikler børn i udsatte positioner sig i et fagligt kompetent pædagogisk læringsmiljø, og i mødet med en velfunderet pædagogisk faglighed.

I Børnehuset Frøens børnesyn har alle børn krav på at være en betydningsfuld del af fællesskabet. Det pædagogiske personale har ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer, og sikre, at alle har mulighed for at deltage i fællesskabet.

Vi arbejder med børn i udsatte positioner ved at tilrettelægge aktiviteter med børnene i mindre grupper, hvor børnegruppen sammensættes ud fra pædagogiske overvejelser, hvor der tages højde

for, at børnene har mulighed for at få forskellige kompetencer i spil og lære af hinanden. Ligeledes er der i de mindre grupper bedre mulighed for, at barnet kan blive guidet af en voksen, samt at bruge hinanden som nær rollemodel i udvikling og læring.

Et eksempel: Et barn, med udfordringer ved at være i et større fællesskab, tilgodeser vi ved at inddele børnene i mindre grupper, for eksempel under frokostsituationen. Dette for at fremme barnets trivsel og udvikling. Gruppen blev på maks. 3 børn og 1 voksen, og samtidig valgte vi, at spise med det udfordrede barn og denne gruppe i et andet og mindre rum. På denne måde skabte vi et læringsrum, hvor barnet formåede at rumme det mindre børnefællesskab, og samle mod til hen ad vejen at turde udfordre det større børnefællesskab, og føle sig tryk her.

Vigtigheden i at være i tæt voksenkontakt sikres blandt andet ved, at nogle børn tilbydes at være deltagende i meningsfulde aktiviteter, som borddækning, madlavning, ud med skrald osv. Her er kontakten til en voksen tættere og mere nærværende.

Vi samarbejder med forældre og fagpersoner i forvaltningen omkring et barn, når vi vurderer, at der skal ekstra fokus på at afhjælpe en adfærd, der kan blive bekymrende. Vi tilbyder et TVÆRS forum, hvor forældrene inviteres ind til et møde, der giver mulighed for et samspil med andre fagpersoner, som kan bidrage til hvilke indsatser, der kan gavne deres barns udvikling. Det er oftest små bekymringer, der tages op, i henhold til at skabe tidlig forebyggelse, og hjælpe barnet godt på vej videre. Der udarbejdes en individuel handleplan for barnet, som løbende evalueres og justeres.

Individuelle handleplaner.

Visuel understøttelse

TVÆRS-møder og netværksmøder.

PPR – samarbejde med bla. psykolog, tale- hørekonsulent og ergoterapeut

- **Sammenhæng til børnehaveklassen.**

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte en sammenhæng til skolestart således, at de kommende skolebørn er bedst muligt klædt på til at begynde i skole.

I Børnehuset Frøen har vi etableret en storbørnsgruppe, hvor de børn, der skal starte i skole, er samlet det sidste år af deres børnehavetid. Her arbejdes der med aktiviteter, som er målrettet børnenes udviklingstrin, ud fra et årshjul, som sikrer at alle læreplanstemaer får fokus. Der arbejdes for eksempel med mariehøns som et tema, hvor mariehønen bliver omdrejningspunkt for alle mulige forskellige aktiviteter, der indbefatter de forskellige temaer i den styrkede pædagogiske læreplan. Heri ligger en gentagelse som giver god basis for udvikling og læring.

Formålet med de pædagogiske læringsmiljøer og aktiviteter er blandt andet, at børnene får positive erfaringer med at deltage i fællesskaber, tør møde nye udfordringer, kan fordybe sig, kan være vedholdende, og kan tage initiativ til at indgå i sociale relationer. Ligeledes arbejdes der med bogstaver, tal, mønstre, former, følelse med mere.

I løbet af efteråret inviteres forældrene ind til et møde, hvor også personale fra skolen er deltagende. Her er der planlagt et oplæg om de kommende skolebørns start, og der er mulighed for, at forældrene kan stille spørgsmål til skolestart.

I foråret besøger vi skolen med børnene, så de får set de nye kommende omgivelser, og allerede her kan børnene begynde at skabe et billede af skolen, som vil give en genkendelighed og tryghed ved skoleopstarten.

Vi arbejder hele tiden på, at skabe den bedste sammenhæng til gavn for barnet, i et tæt samarbejde med skolen og forældrene.

Ud over at lave en brobygning til skolen, laver vi også en intern brobygning i Børnehuset Frøen, hvor de børn, som er kommende førskolebørn, over nogle omgange inviteres til aktiviteter med mere i storbørnsgruppen. Dette for, at de får kendskab til stuen og de voksne, som er tilknyttet den stue, de senere skal flytte til.

Forældresamtaler omkring skolestart i efteråret.

Forældremøde omkring Modtagerklasse.

Besøg på skoler.

Inddragelse af lokalsamfundet

I Børnehuset Frøen arbejder vi løbende på at udvide vores brug af lokalsamfundet med henblik på at skabe læringsmiljøer, som er dannende og udviklende for børnene.

Vi har etableret et godt og konstruktiv samarbejde med Haslev kirke, hvor vi gennem flere år har besøgt kirken ved højtider, som jul, påske og pinse.

Ligeledes bruger vi kirken til forskellige kulturelle arrangementer som gudstjenester, fastelavn og andre kreative og æstetiske aktiviteter, som pynt til forskellige arrangementer.

Blandt andet er vuggestuen flere gange om året til leg i kirken med 2-3 børn fra hver stue. En af gangene skulle vi bl.a. bade en dukke i dåbsfadet, fange magnet-fisk med fiskestænger oppe ved knæfaldet og lege med faldskærm, mens vi sang "ude på det store hav".

Børnehuset Frøen deltager i disse arrangementer med respekt for, at vi har mange forskellige nationaliteter tilknyttet institutionen, og dermed forskellige religiøse overbevisninger repræsenteret.

Biblioteket indgår som en samarbejdspartner ved, at vi låner bøger, som er til rådighed i Børnehuset Frøen, hvilket også bruges som en måde, hvorpå vi skaber sammenhæng mellem hjem og institution, da børnene og forældrene gerne må låne bøgerne med hjem.

Børnehuset Frøen har netop etableret en kontakt til en nærliggende bondegård, hvor vi kan komme ud at se deres dyr. I et læringsperspektiv er dyr altid interessante for børns nysgerrighed og lyst til at deltage. Børn taler og leger ofte med dyr, og det er derfor et godt og lærerigt emne at arbejde med i børns forståelse af omsorg, sprog, hvor kommer maden fra, farver, størrelser og mange andre vinkler.

Ligeledes har vi periodevist samarbejde med den lokale musikskole, og med fodboldklubben, til stor glæde for børnene.

Haslev by har mange gode tilbud, som Børnehuset Frøen benytter sig af. Der findes flere legepladser og grønne områder, som vi besøger på vores ture ud af huset. Bl.a. ligger der en bakke, hvor der løbes og spilles bold, for at træne børnenes motoriske udvikling. Der fodres ænder ved det lille gadekær, og der leges i den lille nærliggende skov.

Gruppen af børn der går afsted på tur, varierer i forhold til hvor erfarne børnene er til at lytte til, hvad det pædagogiske personale siger, og generelt hvor bevidste børnene er omkring det at bevæge sig i trafikken. Der er mange ting at holde øje med og blive nysgerrig på, så der skal være nok pædagogisk personale til, at kunne sikre et overblik over det antal børn, der er med på tur.

Vi har to ladcykler, som vi flittigt bruger til de lidt længere ture.

Lillegruppen i børnehaven laver aktiviteter på tværs af stuerne, hvilket indbefatter cykelture ud i naturen med forskellige formål.

Der ligger megen dannelse og læring i at tage på tur ud af huset, og bevæge sig i det offentlige rum, bare det at skulle gå på række og holde i hånd er for mange børn en ny oplevelse. Derfor kan en tur ud af huset også blot være en tur ud på de grønne arealer, der ligger ved Frøgården.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

I Børnehuset Frøen ønsker vi at skabe et godt og sundt børnemiljø, med fokus på både det fysiske og det psykiske miljø. Ligeledes er det vigtigt for os, at det æstetiske udtryk er i orden, så børnene har lyst til at udfolde sig motorisk, fordybe sig en leg, og have mulighed for at have "stille-lege", også uden at de voksne blander sig. Der skal være mulighed for, at børnene kan gemme sig for de voksne, og have forskellige hjørner og kroge at beskæftige sig i. På den måde tilbyder vi i Børnehuset hele tiden en dynamisk ramme for vores indretning, så den kan tilpasses den børnegruppe der er aktuel.

Børnehuset Frøen er et ældre hus, hvor vi hele tiden forsøger at skabe de bedst mulige læringsrum for den aktuelle børnegruppe. Da stuerne er små, har vi i begge afdelinger inddraget gangarealet som en del af læringsrummet. Dette for at skabe mulighed for, at opdele børnene i mindre grupper, både for at mindske støjniveauet, men også for, at give børnene et tilbud om at få stimuleret sanserne i andre rammer end de sædvanlige, og for at skabe muligheder for at de mindste af vores børn kan opnå tryghed i en roligere sammensætning af børn.

Gennem bevidste strategier støtter vi børnene til at deltage i både hverdags rutiner og planlagte aktiviteter. Dette sker blandt andet ved, at der er tænkt over **indretning**.

- Indretningen i institutionen har indflydelse på børnenes udvikling, trivsel, læring og den stemning og den adfærd, der er i rummet.

- Lokaler har genkendelige legemiljøer, hvor børnene kan være nysgerrige, udvikle legen og lege uforstyrret. Vi opdeler stuerne i zoner/små rum i rummet.
- Tydelig markering af, hvor aktiviteter og lege kan forgå skaber mere ro og overblik og færre konflikter blandt børnene. F.eks. når vi møder tidligt på stuen, lægger vi tæpper på gulvet, lægger sakse og papir frem og laver et "perlebord". Det skaber mere overblik over, hvad kan man lege med, når man møder ind.

- Legemiljøer er indbydende og tydelige og med et indhold, som børnene kender til. Kasserne med legetøjet er sorteret og med et billede af indholdet.

- Læringsmiljøer er tydelige for børnene og samtidig fleksible, så de løbende kan tilpasses børnenes interesser (børnenes perspektiver).
- Vi synliggør funktioner og visualiserer aktiviteter og forløb gennem forskellige virkemidler.
- Vi sætter en stor ære i at udstille de kreative produkter, børnene laver, som en del af at synliggøre det tema, vi aktuelt har fokus på. Ud fra et æstetisk perspektiv, skaber det sammenhæng mellem et temas "teoretiske" del, og børnenes forståelse af temaet. Udstillingen stimulerer og inspirerer børnene til yderligere fokus på temaet, så som natur temaet, hvor insekterne er i fokus. Vi oplever, at børnene kan blive ved med at have deres opfattelse stillet skarpt på eksempelvis edderkoppen.

For at sikre at alle børnene i Børnehuset Frøen har mulighed for på en varieret måde at få stimuleret både sanser og grundmotorik, har vi et særligt fokus på vores udendørs læringsrum.

På legepladsen forsøger vi, at have forskellige legeredskaber og aktivitetsmuligheder. Disse skal kunne give børnene mulighed for at blive udfordret og styrket inden for alle spektre af deres sansemotoriske udvikling.

Det udendørs læringsmiljø skal udfordre og inspirere, både det enkelte barn og børnegruppen til bevægelse, så børnenes fysiske, kognitive, sociale, emotionelle og kreative kompetencer udvikles gennem bevægelse. Her er der også fokus på, at børnene mødes på tværs af stuerne, hvilket kan skabe en sammenhængskraft og en følelse af at "høre til".

Legepladsen skal være et sikkert og trygt sted, men også et sted, hvor det enkelte barn kan møde udfordringer, opleve forundring, føle spænding, nysgerrighed og opleve følelsen af at kunne mestre.

Det udendørs læringsmiljø skal understøtte den pædagogiske praksis, og skal kunne bruges året rundt i al slags vejr. Et velindrettet udemiljø styrker barnets sundhed, udvikling og læring og giver personalet mulighed for også at arbejde med læreplanstemaerne udendørs. Udemiljøet er ligeså vigtigt som inde miljøet, og indretningen spiller en central rolle.

Evalueringskultur

I Børnehuset Frøen ønsker vi løbende at udvikle vores pædagogiske praksis til gavn for de børn og forældre, der i en kortere eller længere periode er tilknyttet huset. Vi har ambitioner om at skabe et pædagogisk læringsmiljø, som bygger på kvalitet, og et højt fagligt niveau.

Vi har gennem de sidste par år gjort os erfaringer med en egentlig evalueringskultur, som er et af hovedemnerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, og som kvalificerer vores vej mod et høj kvalitets dagtilbud.

Vi har arbejdet på at designe en evalueringskultur, der hele tiden kan kvalificere vores pædagogiske praksis, og kontinuerligt kan danne grundlag for refleksioner over, hvordan vores læringsmiljøer kan understøtte børnenes udvikling og dannelse. Dette ud fra den børnegruppe vi aktuelt har, og ud fra hvad den børnegruppe kalder på, både set på det enkelte barns behov, men også på det større fællesskab.

Når vi arbejder med et Læreplanstema vil vi gennem en given periode have fokus på temaet, og ca. en gang om måneden evaluere stuevis på den handleplan den respektive stue har udarbejdet, og arbejdet ud fra. På denne måde sikres en systematisk evaluering af egen pædagogiske praksis.

Vi har været og er fortsat opmærksomme på, at udvikle det mest effektive og brugbare evalueringssystem, og er i den forbindelse inspireret af Danmarks Evalueringsinstitut, og deres forskellige metoder for evaluering, som giver anledning til at vurdere egen praksis, og på den måde, hele tiden af forbedre eller ændre vores måde at skabe både en hverdagevalueringkultur og en systematisk evalueringskultur, med henblik på, at skabe de bedste forudsætninger for læring, udvikling, trivsel og dannelse med børneperspektivet for øje.

De seks læreplanstemaer

I Børnehuset arbejder vi løbende med de seks læreplanstemaer, som vi anskuer ud fra en helhedsorienteret pædagogisk vinkel, forstået på den måde, at vi arbejder sammenhængende med temaerne, så de løbende samspiller med hinanden, i en dialektisk vekselvirkning.

Alsidig personlig udvikling

De relationer barnet indgår i, er med til at forme hvem barnet er, og hvem det bliver. Det har betydning for barnets personlige udvikling, at voksne engagerer sig i og møder barnet, som den person det er.

Barnets alsidige personlige udvikling hænger tæt sammen med, at voksne anerkender dets ret til blot at være, og at barnet har værdi i sig selv, som det er. Barndommen er ikke bare en forberedelse til fremtiden. Nuet i barnets liv har en betydning, hvor det handler om, at barnets skal lære sig selv at kende gennem stabile og trygge relationer.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder, og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af bla. alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale, og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber.
Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Social udvikling

Social udvikling handler om, at børn kan indgå i positive relationer med andre børn og voksne.

Relationer til andre er en grundlæggende forudsætning for, at børn lærer og udvikler sig optimalt.

Socialt kompetente børn klarer sig godt i skolen, og i deres videre livsforløb.

Børn udvikler sociale kompetencer tidligt i livet, når de kommunikerer med omgivelserne sprogligt og kropsligt. Udviklingen begynder i familien, og fortsætter i dagtilbuddene, og i samspillet herimellem.

Børn i dagtilbud skal støttes i at danne og vedligeholde sociale relationer og venskaber. De skal lære, hvordan de bliver en del af, og samarbejder i et fællesskab.

I fællesskabet med andre, har børn mulighed for at lege, løse opgaver, udforske verden og udvikle evner til at indgå i demokratiske fællesskaber og sammenhænge. Her kan de opleve, at de er betydningsfulde, og lære at vise respekt for hinanden og andres betydning, og give og få anerkendelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Kommunikation og sprog

Læringstemaet handler om, at stimulere og styrke børns udvikling af talesprog, skriftsprog og kommunikative kompetencer. Det er vigtigt, fordi gode sprogkompetencer hos børn er en væsentlig del af fundamentet for, at de klarer sig godt senere i livet.

Den sproglige udvikling har stor betydning for børns forudsætninger for at lære at læse. Børns sproglige kompetencer, inden for både talesprog, skriftsprog og lydlig opmærksomhed, forudsiger

nemlig deres senere læse- og skrivefærdigheder. Børn udvikler centrale færdigheder inden for disse sproglige områder netop i den periode af deres liv, hvor de går i dagtilbud.

Et sprog er også vigtigt i sociale sammenhænge. Børn har større muligheder for, at blive forstået og for at kunne kommunikere med andre, hvis de har et rigt og nuanceret sprog, og hvis de ved, hvordan de skal bruge sproget i forskellige sammenhænge.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale sammenhænge

Science

Læringstemaet handler om, at eksperimentere og undersøge, og at få erfaringer med mængder, tal og kategorier som vægt og form. Ligeledes er det, at få erfaringer med vejrfænomener og objekters egenskaber, tilstande og ændringer, for eksempel hvad der sker, når kartoffelmel bliver blandet med vand osv.

Science handler om, at skabe muligheder for, at børnene kan arbejde med tidlige matematikområder og natursammenhænge. Ved at udfordre børnene der, hvor de er, kan vi give dem mulighed for, at forstå, systematisere og få begreber for deres omverden. Eksempelvis begrebspar som stor-lille eller let-tung.

Børn får forståelse for science ved at eksperimentere, konstruere, udforske, skabe og lege med teknik.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal som en naturlig del af hverdagen, introducere børnene til forskellige elementer inden for science.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte børnenes lyst og evne til at udforske, og dermed opnå sansemæssige oplevelser, og på den måde opleve verden omkring dem.

Krop, sanser og bevægelse

Læringstemaet sætter fokus på, at børn gennem leg og bevægelse, udvikler grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Børn skal støttes og opmuntres til at bruge kroppen, da denne er et stort sansesystem,

som udgør fundamentet for erfaring og viden, samt følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen.

Kropsidentiteten udvikles gennem kropslige erfaringer i sociale samspil, og bliver derfor en vigtig dimension i det at opleve og erfare verden både med og gennem kroppen.

Der findes en dokumenteret sammenhæng mellem fysisk aktivitet og læring, og at fysisk aktivitet kan understøtte mental og følelsesmæssig udvikling. Børns kropslige kompetencer spiller en rolle i, hvordan børn oplever sig selv, og at børns motoriske udvikling har en væsentlig betydning for deres alsidige udvikling og livskvalitet.

Pædagogiske mål for læringsmiljøet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Natur og udeliv

Læringstemaet arbejder med en forståelse af, at børn i naturen har mulighed for at gøre sig erfaringer med og udvikle forståelse for sammenhænge i naturen. Naturoplevelser i barndommen har både en

følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension. Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder.

Samtidig danner naturen grundlag for, at have fokus på bæredygtighed og samspillet mellem mennesker, samfund og natur.

Udelivet giver generelt mulighed for og plads til sansning, fordybelse, bevægelse, fantasi og kreativitet gennem stimulerende leg.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for, at opleve menneskets forbundethed med naturen, som igen giver en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med, at genkende og udtrykke om årsag, virkning og sammenhænge.

Kultur, æstetik og fællesskab

Læringstemaet tager udgangspunkt i at kultur er en kunstnerisk og skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Æstetiske oplevelser gennem mødet med kunstarter som teater, film, musik, maleri, sang og litteratur, giver børnene mulighed for spejle sig i, og fortolke sig selv gennem andres livserfaringer, tanker og drømme. Ligeledes får børnene mulighed for at deltage i skabende og eksperimenterende oplevelser, båret af barnets lyst, kreativitet og aktive deltagelse.

Børnene skal i institutionen mødes i et demokratisk fællesskab, hvor de alle kan deltage og opleve sig selv som en aktiv del af beslutningsprocesserne. Deltagelse i fællesskabet handler om forståelse for egne og andres kulturelle baggrunde og traditioner.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Lovgrundlag

Børnehuset Frøens læreplan skal læses i sammenhænge med ”Den styrkede pædagogiske læreplan – Rammer og indhold”.

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag, samt de seks læreplanstemaer, med tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen ”Den styrkede pædagogiske læreplan”. Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan, og er dermed en forudsætning for, at udarbejde den pædagogiske læreplan.

Skabelon til det pædagogiske arbejde med NEST og evalueringskultur

I de resterende måneder er det frit for stuerne hvad de vil arbejde med.

Januar	
Februar	Fastelavn
Marts	Påske
April	
Maj	
Juni	
Juli	
August	Høstfest
September	
Oktober	
November	
December	Jul

Opmærksomhedspunkter

- Det er vigtigt
 - At, vi i vores arbejde med den styrkede læreplan tager afsæt i børneperspektivet; det enkelte barn og det fællesskab som barnet er en del af.
 - At, vi forstår at vi arbejder med *Den Styrkede Pædagogiske Læreplan* igennem hele dagen og at den er ligeså meget tilstede i vores rutiner (måltid, garderobe osv.), som den er, når vi graver efter regnorme på legepladsen.
 - At, der er læringsmiljøer af høj kvalitet igennem hele dagen i alle situationer.
 - At, have fokus på at være nærværende voksne og lade det praktiske arbejde ligge, når vi er sammen med børnene.
 - At, se os selv (de voksne) som rollemodeller for børnene

Hvad skal vi arbejde med?

Defineres som

- *Tema: fx insekter eller*
- *Afsæt i børnegruppen: fx selvhjulpenhed.*

Lav et (eller flere) konkrete mål

List gerne flere konkrete tiltag op. Planlæg jeres pædagogiske praksis via en metodisk tilgang.

Aftal og afstem de voksnes roller i aktiviteten samt fysisk tilstedeværelse i selve rummet.

Hav øje for, at arbejdet foregår igennem hele dagen og ikke blot ved eksempelvis en formiddagsaktivitet.

Børnene skal lære og udvikle sig SAMMEN – på trods af forskellige forudsætninger.

Hvilke læreplanstemaer forventer vi at arbejde med?

Med afsæt i de brede pædagogiske mål (blomsten)

Dokumentation

Den pædagogiske Frø (billeder, tekstbider m.v.)

Evaluering

Systematisk evaluering:

- Stuerne laver logbog efter hver endt aktivitet, hverdagsrutine eller lignende (skriv kort i kinabog, på post-it's eller lignende)
- Stuerne skal lave en plan for deres egen systematiske evaluering, som skal følges.
Eks.: Der evalueres på det stuemøde, der ligger sidst/først i måneden.
På p-møderne vælges én stue ud, som fortæller personalegruppen om deres aktuelle evalueringsarbejde.
- Fælles evaluering i børnehaven: de fælles aktiviteter evalueres på et fredagsmøde hver 3. fredag

Husk, at det er læringsmiljøet (læs; os, rummet m.v.) der skal evalueres på og ikke børnene.

